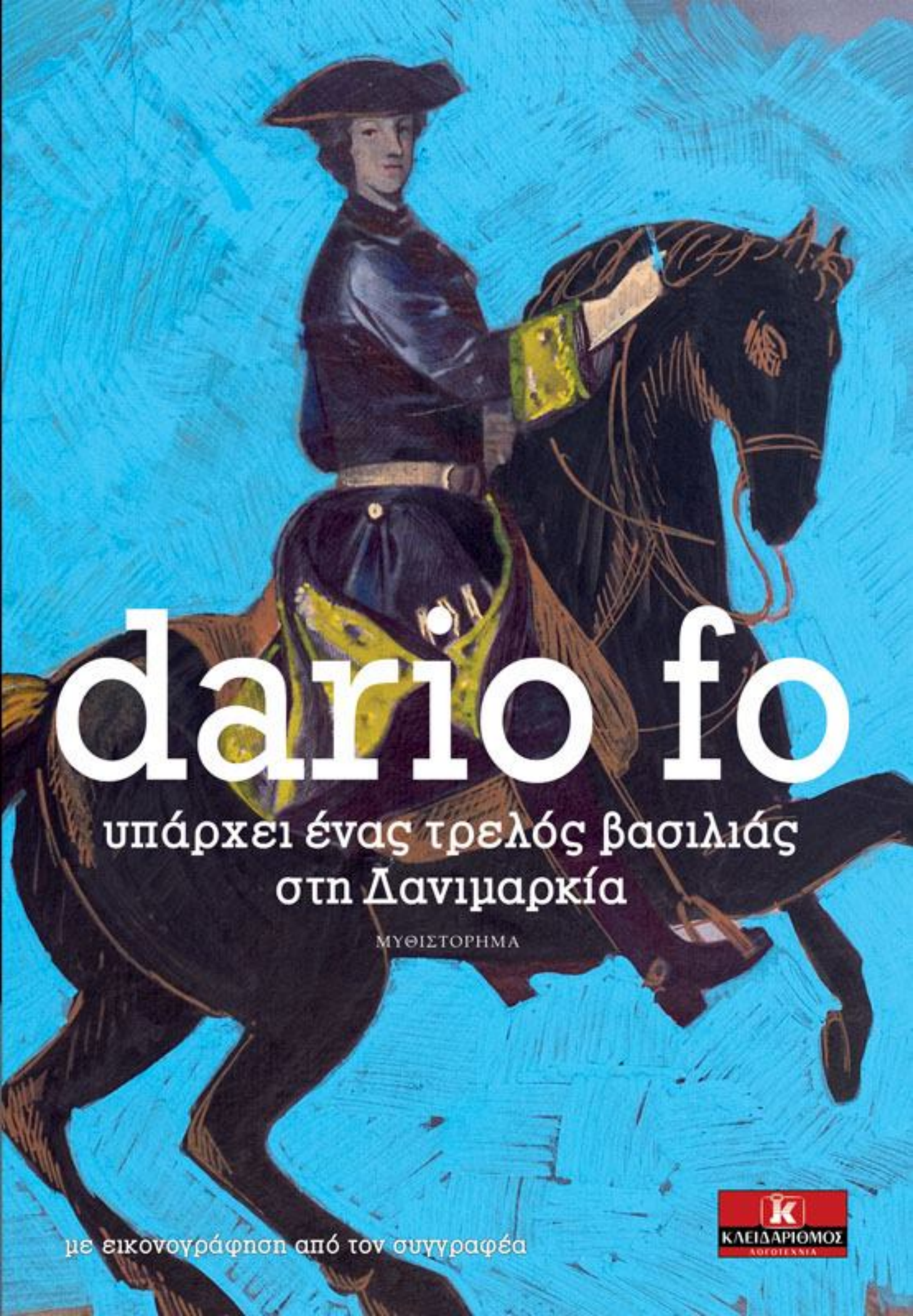

dario fo

υπάρχει ένας τρελός βασιλιάς
στη Δανιμαρκία

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

με εικονογράφηση από τον συγγραφέα

Περιεχόμενα

Πρόλογος.....	7
Μέρος πρώτο.....	9
<i>Μέσα και έξω από το παραμύθι.....</i>	<i>11</i>
<i>Η υποκρισία είναι πιο προσφιλής από την πραγματικότητα</i>	<i>15</i>
<i>Ο βασιλιάς είναι γυμνός από κάθε λογική.....</i>	<i>18</i>
<i>Ένας φυσιολογικός ερωτικός διάλογος.....</i>	<i>25</i>
<i>Η επιπόνηση των μυστικών ερωτικών επιστολών.....</i>	<i>31</i>
<i>Γάμος μ' έναν φανταστικό γαμπρό</i>	<i>35</i>
<i>Σκηνή ενός τρελού έρωτα.....</i>	<i>37</i>
<i>Ένας γάμος εφιαλτικός, όλο ειρωνεία.....</i>	<i>39</i>
<i>Ο βασιλιάς της αυτοσχέδιας φάρσας</i>	<i>45</i>
<i>Το μωρό γεννήθηκε, πού είναι όμως ο πατέρας του;.....</i>	<i>48</i>
<i>Κυνηγώντας τον βασιλιά</i>	<i>50</i>
<i>Ανακαλύπτοντας τη Γηραιά Ήπειρο.....</i>	<i>53</i>
<i>Αναχώρηση το ξημέρωμα.....</i>	<i>55</i>
<i>Επιστροφή στην Κοπεγχάγη</i>	<i>62</i>
<i>Ο γιος του βασιλιά κινδυνεύει σοβαρά</i>	<i>67</i>
<i>Ο σύμβουλος συνεχίζει την αφήγησή του</i>	<i>74</i>
<i>Η θλίψη της μοναξιάς</i>	<i>77</i>
<i>Χρειάζεται οπωσδήποτε αλλαγή</i>	<i>80</i>
<i>Είναι ανίκανος ο γιος της βασιλομήτορας;</i>	<i>96</i>

<i>Ένας ξένος στην κυβέρνηση της Δανιμαρκίας!</i>	104
<i>Ο χορός στον πάγο</i>	108
<i>Περί τρέλας</i>	113
<i>Η μάγισσα της βασιλομήτορος</i>	122
<i>Η μεγάλη καταιγίδα</i>	126
<i>Μετά την καταιγίδα η σαλαμάνδρα!</i>	131
Μέρος δεύτερο	135
<i>Πώς καταστρέφεται ένας ανυπόφορος υπουργός</i>	135
<i>Ο χορός της αυλής και το πραξικόπημα</i>	139
<i>Μια αυτοσχέδια δίκη</i>	141
<i>Και τώρα, ιδού η κυβέρνηση που τόσο πόθησε η βασίλισσα</i>	145
<i>Η μητέρα είναι εκείνη που θα σου σκουπίσει τα δάκρυα</i> ..	151
<i>Στη θέση της παιδαγωγού ένας στρατιωτικός με μπότες</i> ..	162
<i>Να σέβεσαι τον πατέρα σου και να τον εκτιμάς</i>	164
<i>Το μεγάλο καράβι των Βίκινγκς ξεπροβάλλει από τη λάσπη και η μητέρα κατεβαίνει από τη φυλακή της</i>	171
<i>Μάθημα βασιλικής κολακείας</i>	178
<i>Ένα σχόλιο έξω από τα δόντια</i>	180
<i>Παρωδία εκφρασμένη με σκληρούς συμβολισμούς</i>	183
<i>Η χαρά να επιστρέφεις στα παιδικά χρόνια</i>	189
<i>Το μάθημα του Ζαν-Ζακ Ρουσσώ</i>	192
<i>Η μεγάλη νύχτα των φαντασμάτων</i>	195
<i>Ο βίαιος άνεμος που φυσά μας προειδοποιεί για την επικείμενη σύγκρουση με τα επτά μπαστούνια</i>	201
<i>1781: ένα ορόσημο της ιστορίας της Δανιμαρκίας</i>	218
<i>Η συλλογή των πορτρέτων της αυλής, συμπεριλαμβανομένης μιας πόρνης</i>	231
<i>Η τελευταία πράξη</i>	234
Ευχαριστίες	239

Πρόλογος

Άνθρωποι, διηγηθείτε την ιστορία σας.

Αλμπέρτο Σαβίνιο

Από τον 15ο αιώνα και μετά, σε ολόκληρη την Ευρώπη, οι άνθρωποι που γνώριζαν γραφή συνήθιζαν να κρατούν ημερολόγιο. Έτσι έγιναν γνωστές μαρτυρίες συνηθισμένων ανθρώπων, αλλά συχνά και διασήμων, ιστορικών προσωπικοτήτων, ανδρών και γυναικών. Κι εμείς εκμεταλλευτήκαμε το συγκεκριμένο γεγονός για να εμπλουτίσουμε τις έρευνές μας σε περιόδους που οι εφημερίδες ήταν λιγοστές και τα τυπωμένα κείμενα κυκλοφορούσαν εύκολα μόνο ανάμεσα στα μέλη των εύπορων τάξεων.

Η ιστορία που θα σας παρουσιάσουμε κατακλύζεται από αν μη τι άλλο εντυπωσιακούς χαρακτήρες. Τα ημερολόγια που βρέθηκαν μας επέτρεψαν να ανασυνθέσουμε τα τραγικά και αλλόκοτα γεγονότα που σημάδεψαν τη Σκανδιναβία από τον 18ο μέχρι τα μέσα του 19ου αιώνα και που για πολλά χρόνια ήταν εντελώς άγνωστα σε όλους μας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Η ιδέα αυτού του κειμένου γεννήθηκε μετά από μια έρευνα που έκανε ο γιος μου Γιάκοπο για τους βασιλιάδες της Δανιμαρκίας κατά τον 18ο αιώνα. Ιδιαίτερα τον εντυπώσισαν τα αντιφατικά χρονικά και οι μαρτυρίες που είχαν γραφτεί από τους συγχρόνους των δύο βασιλιάδων.

Μέρος πρώτο

Ο σημαντικότερος συγγραφέας αυτών των απομνημονευμάτων είναι ο ίδιος ο Χριστιανός Ζ',¹ βασιλιάς της Δανιμαρκίας και της Νορβηγίας. Το κείμενο που είχαμε την τύχη να ανακαλύψουμε αρχίζει ως εξής:

Σήμερα το πρωί ξύπνησα γεμάτος υγεία. Χωρίς ίχνος πονοκεφάλου, ένιωθα το κρανίο μου ανάλαφρο, ελεύθερο και, επιπλέον, καθώς κουνούσα την πλάτη μου, δεν ακούγονταν τριξίματα ούτε βογκούσα κάθε φορά που ανάσαινα. Τέλος πάντων, έχω πραγματικά εξαιρετική διάθεση, κάτι που είχε καιρό να μου συμβεί. Πέταξα σεντόνια και κουβέρτες, όλο ζωντάνια, κατέβασα τα πόδια μου από το κρεβάτι και βρέθηκα αμέσως όρθιος σε τέλεια ισορροπία, χωρίς ίχνος τρεμούλας.

Πρέπει οπωσδήποτε να εκμεταλλευτώ αυτή την πραγματικά εξαιρετική κατάσταση, να καθίσω αμέσως

¹ Πορτρέτο του Χριστιανού Ζ', βασιλιά της Δανιμαρκίας και της Νορβηγίας, στη σελ. 81.

στο γραφείο και να συνεχίσω την αφήγησή μου. Ποια αφήγηση; Μα... της ζωής μου! Δεν πρέπει να χάσω ούτε λεπτό, αποφεύγω ακόμη και να ντυθώ, φορώ μόνο τη ρόμπα και γράφω αναδιφώντας στο μυαλό μου, που αυτές τις σπάνιες στιγμές διαύγειας είναι σε θέση να θυμηθεί όλα εκείνα τα οποία, μόλις επιστρέψει η κρίση, χάνονται από τη μνήμη μου, λες και κάθε σκέψη γκρεμίζεται σ' ένα απύθμενο μαύρο πηγάδι. Για τον σκοπό αυτόν, τις λεγόμενες βιογραφίες των ανθρώπων της εξουσίας, όπως εγώ, τουλάχιστον όπως με παρουσιάζουν στα χαρτιά, κανονικά τις αναθέτουν σε επαγγελματίες διηγηματογράφους, τους λεγόμενους βιογράφους, που κανονικά γράφουν βασιζόμενοι σε παλαιικά πρότυπα, αραδιάζοντας ένα σωρό κοινοτοπίες και ανυπόφορες κολακειές, οι οποίες παρουσιάζουν τον κάθε βασιλεύοντα σαν μαριονέτα αποδίδοντάς της εντυπωσιακά όσο και ψεύτικα κατορθώματα. Εγώ θέλω μια αληθινή ιστορία, γραμμένη χωρίς έμφαση ίσως, αλλά από την άλλη και χωρίς ρητορική και υποκρισία, γι' αυτό και τη γράφω μόνος μου.

Ιδού τα μυστικά γραπτά της μνήμης μου, έχω ήδη γράψει περίπου πενήντα σελίδες. Είμαι έτοιμος! Ωστόσο, προτού αρχίσω, όπως κάνω πάντα, τις ξαναδιαβάζω, διορθώνω τα λάθη και προσθέτω καινούρια συμβάντα που βλέπω να αναδύονται ως διά μαγείας στην επιφάνεια.

Μέσα και έξω από το παραμύθι

Διαβάζω:

Ονομάζομαι Χριστιανός και είμαι λουθηρανός. Είμαι περσίπου τριάντα χρονών, δεν θυμάμαι ακριβώς, αλλά δεν θέλω να ζητήσω πληροφορίες σχετικά με τη γέννησή μου από υπηρέτες ή αυλικούς. Γεννήθηκα στην Κοπεγχάγη, στο βασιλικό ανάκτορο φαντάζομαι, όταν η πόλη θα ήταν σκεπασμένη με χιόνι, μες στο καταχείμωνο...! Στα μέσα του 18ου αιώνα, πάνω κάτω.

Η μητέρα μου, η Λουίζα του Ανόβερου, ήταν η πρώτη σύζυγος του Φρειδερίκου Ε', βασιλιά της Δανιμαρκίας, φυσικά. Από εκείνη δεν θυμάμαι απολύτως τίποτα, ούτε τη φωνή ούτε τα στήθη της όταν με θήλαζε, καθώς πολύ σύντομα βρέθηκα στην αγκαλιά μιας τροφού, της οποίας θυμάμαι με κάθε λεπτομέρεια τα τρυφερά, γεμάτα γάλα στήθη και τη φωνή που μου τραγουδούσε για ν' αποκοιμηθώ. Η μητέρα μου πέθανε όταν ήμουν δύο χρονών κι εγώ το έμαθα πολύ αργότερα, όταν ο βασιλιάς πατέρας μου ξαναπαντρεύτηκε μιαν άλλη ευγενή, πολύ όμορφη, άπληστη και άκαρδη γυναίκα, την Τζουλιάνα Μαρία του Μπρούνσβικ-Λούνεμπουργκ,² στην οποία σύντομα θ' αναφερθώ λεπτομερώς. Θα σας πω μόνο, προκαταβολικά, πως η ανακάλυψη της ύπαρξης αυτής της συγκεκριμένης κυρίας, που έμοιαζε σαν να βγήκε από μύθο αρχαίου

² Πορτρέτο της Τζουλιάνα Μαρία του Μπρούνσβικ-Λούνεμπουργκ στη σελ. 82.

Σκανδιναβού διηγηματογράφου, ήταν για μένα κάτι φοβερά δυσάρεστο. Ήταν πράγματι μια μητριά όπως ακριβώς αυτές τις οποίες περιγράφουν κάποια σκληρά παραμύθια που σκοπό έχουν να φοβερίσουν τα παιδάκια.

Έναν χρόνο αργότερα, τη μέρα που η μητριά μου γέννησε το πρώτο της παιδί, εγώ ανέβασα ξαφνικά υψηλό πυρετό, όχι βέβαια εξαιτίας της γέννησης. Ο γιατρός, που κλήθηκε επειγόντως, αποφάνθηκε ότι ίσως να μην επρόκειτο για κάτι σοβαρό: ήταν απλώς ένα φυσιολογικό φαινόμενο, συναφές με την παιδική ανάπτυξη. Όμως, αλίμονο, η διάγνωση ήταν εντελώς λάθος, κι εγώ δεν συνήλθα παρά μετά από μήνες σύγχυσης και έλλειψης επαφής με το περιβάλλον.

Στην αρχή φάνηκε ότι είχα καταφέρει να ξεπεράσω εκείνη την απελπιστικά δύσκολη κατάσταση, τόσο που μου επέτρεψαν να κατεβώ στους κήπους του παλατιού μαζί με τα άλλα παιδάκια της αυλής και να παίξω, να τρέξω και να επιστρέψω σιγά σιγά σε μια φυσιολογική ζωή. Μου επέτρεψαν ακόμη και να ιππεύσω ένα πουλάρι που είχαν ημερώσει οι ιπποκόμοι του βασιλιά, δώρο του πατέρα μου, για να γιορτάσω τη γιαιτρεία μου. Επιπλέον ανέθεσαν σ' έναν δάσκαλο να μου διδάξει γραφή, τέχνες, μαθηματικά και φιλοσοφία, όπως επιβάλλεται για έναν πρίγκιπα.

Είναι απίστευτο, το να βρίσκομαι στη θέση του μαθητή μού προκαλούσε ιδιαίτερη ικανοποίηση και ευχαρίστηση. Ανακάλυψα ότι λάτρευα το διάβασμα και την αφήγηση με μια πένα στο χέρι. Ο δάσκαλος είχε μεγάλη υπομονή και ήταν προικισμένος με πολλές γνώσεις. Με

συνόδευε παντού, σε όλο το κτήμα που περιέβαλλε το παλάτι. Πλέαμε με μια βάρκα στα μικρά υδάτινα κανάλια που έφταναν μέχρι το λιμάνι, το οποίο ήταν γεμάτο καράβια που ξανοίγονταν στη θάλασσα και διασταυρώνονταν με άλλα που έρχονταν να δέσουν σε μια κατάμεστη από ναυτικούς και ταξιδιώτες προκουμαία.

Κάθε τόσο έنيωθα τις δυνάμεις μου να μ' εγκαταλείπουν και μετά από λίγο κατέρρεα χάνοντας τις αισθήσεις μου. Ο δάσκαλός μου με έπαιρνε στην αγκαλιά του, σαν ν' αναλάμβανε στιγμιαία τον ρόλο του πατέρα μου, του οποίου την αγκαλιά δεν γνώρισα ποτέ.

Κάθε φορά που πάθαινα κρίση, με επισκέπτονταν καινούριες αυθεντίες, ειδικοί σε ασθένειες του εγκεφάλου. Συχνά εκείνοι οι σοφοί οργάνωναν ιατρικά συμβούλια, ψηλαφούσαν το κρανίο μου, σαν να ήταν καρπούζι και προσπαθούσαν να καταλάβουν αν ήταν ώριμο ή όχι.

Μοιραία, εκείνοι οι σοφοί επιστήμονες κατέληγαν σε άγριες κόντρες και χρησιμοποιούσαν άσχημες εκφράσεις. Και προς το τέλος του καβγά, πάντα υπήρχε κάποιος που πρότεινε να με υποβάλουν σε διάτρηση κρανίου, για να με απαλλάξουν από τα υγρά που σίγουρα, καθώς πίεζαν τις έλικες του εγκεφάλου, προκαλούσαν τη φοβερή ασθένεια. Το συζητούσαν μπροστά μου, σαν να μην υπήρχα, σίγουροι ότι, χρησιμοποιώντας λατινικούς όρους, δεν θα καταλάβαινα, και έτσι απαλλάσσονταν από κάθε υποχρέωση να δώσουν την παραμικρή σημασία στο άτομό μου, ώσπου κάποια στιγμή βγήκα στ' αλήθεια εκτός εαυτού και τους φώναξα: «Ξέρετε τι λέω, κύριοι σοφοί; Ότι συμφωνώ κι εγώ με την άποψή σας, το πρόβλημα πρέπει

να λυθεί με τρύπημα, δεν υπάρχει άλλη θεραπεία, το τρυπάνι όμως βάλτε το... στον κώλο σας, όχι στο κρανίο μου!» Που δεν ήταν, βέβαια, έκφραση βασιλιά αυτή!

Μια από τις όλο και πιο σπάνιες μέρες που βρισκόμουν, θα έλεγα, σε καλή κατάσταση, έτυχε να διασχίσω το πάρκο του παλατιού Φρέντερικσπεργκ καβάλα στο άλογο που μου είχε δωρίσει ο πατέρας μου. Κάτι ενόχλησε το πουλάρι και σηκώθηκε στα πίσω πόδια, τη στιγμή ακριβώς που μια μητέρα, κρατώντας το παιδάκι της από το χέρι, περνούσε από το μονοπάτι.

Το παιδάκι τρόμαξε και προσπάθησε να ξεφύγει, αλλά σκόνταψε κι έπεσε. Με τη σειρά της η μητέρα, τρομαγμένη, κοκάλωσε στη θέση της. Εγώ ξεπέζεψα κι έτρεξα να σηκώσω το μικρό που είχε πέσει. Η γυναίκα με ευχαρίστησε και με χαιρέτησε λέγοντας: «Σας είμαι ευγνώμων, πρίγκιπα.» Καθώς απομακρύνονταν, άκουσα το παιδάκι να ρωτά: «Μητέρα, αυτός δεν είναι ο τρελός γιος του βασιλιά;»

«Σιωπή, γιε μου! Θα σ' ακούσει!» απάντησε η γυναίκα.

Έτσι ξαφνικά έμαθα ότι για όλους ήμουν πλέον ο πρώτος τρελός με βασιλική καταγωγή.

Η υποκρισία είναι πιο προσφιλής από την πραγματικότητα

Οι μέρες περνούσαν, κι εγώ ήμουν κλεισμένος στα διαμερίσματά μου που έβλεπαν στον κήπο της αυλής. Ένα βράδυ, ενώ προχωρούσα στον διάδρομο για να πάω στο λεγόμενο μπρούντζινο λουτρό, αντιλήφθηκα ότι ο πατέρας μου και η μητριά μου έφευγαν από το παλάτι. Έλαμπαν και φορούσαν πρόσφατα σχεδιασμένα και φρεσκοραμμένα ρούχα. Η δεύτερη σύζυγος του πατέρα μου φορούσε δαχτυλίδια με πολύτιμες πέτρες που πιθανότατα κάποτε ανήκαν στη μητέρα μου. Αυτή η λεπτομέρεια με ενόχλησε πολύ. Το θεώρησα κάτι σαν κλοπή. Ο βασιλιάς ήταν χαρούμενος και η μητριά μου, πράγμα πολύ σπάνιο, χαμογελούσε συνεχώς. Ο ενθουσιασμός τους μου προκάλεσε την επιθυμία να τους ακολουθήσω στο μέρος που πήγαιναν εκείνο το βράδυ.

Ζήτησα από τον υπηρέτη μου να με βοηθήσει να φορέσω τα επίσημα ρούχα. Πήρα θάρρος και προχώρησα στο σαλόνι του παλατιού· ζήτησα από τον βαλέ να μου βρει μια άμαξα, αυτός όμως με πληροφόρησε ότι εκείνη τη στιγμή δεν υπήρχε καμία διαθέσιμη. Και όμως θυμώμουν, ήταν καλά χαραγμένο στο μυαλό μου, ότι υπήρχε ένα λαντό παρέλασης με δύο αμαξάδες, σταθμευμένο στον χώρο όπου φυλάγονταν οι άμαξες του παλατιού. Πήγα ως εκεί κι έπεσα πάνω στον υπεύθυνο των αμαξάδων, και με πονηριά τον κατάφερα να μου φανερώσει πού πήγαιναν ο πατέρας μου με τη βασίλισσα. Είπα ότι ο βασιλιάς είχε ξεχάσει στο παλάτι το μονόκλ του και έ-

πρεπε οπωσδήποτε να τον βρω για να του το δώσω. Ο επικεφαλής των αμαξάδων, ενόσω με μετέφερε με την άμαξα, μου αποκάλυψε ότι οι γονείς μου πήγαιναν να παρακολουθήσουν την πρεμιέρα στο θέατρο της πόλης, το οποίο είχε κατασκευαστεί κατά διαταγή του ίδιου του πατέρα μου: το Βασιλικό Θέατρο της Κοπεγχάγης.

Μπήκα στο θέατρο από την είσοδο των καλλιτεχνών και βρέθηκα αμέσως στα παρασκήνια. Μηχανικοί σκηνης και τεχνικοί φωτισμού ολοκλήρωναν το στήσιμο των σκηνικών ανεβάζοντας τους πολυελαίους και ανάβοντας αμέτρητα κεριά. Αργότερα έμαθα ότι επρόκειτο για μια όπερα μπούφα αλά ιταλικά, με ακροβάτες, μπαλαρίνες και φυσικά αοιδούς. Πήρα θέση στα παρασκήνια, στην κουίντα του διευθυντή σκηνης, ο οποίος μόλις με είδε σηκώθηκε για να μου παραχωρήσει το σκαμπό του. Εγώ τον παρακάλεσα να μείνει στη θέση του, απλώς να φροντίσει να φέρουν μια καρέκλα για ν' απολαύσω το θέαμα ακριβώς εκεί, στα παρασκήνια.

Ήταν η πρώτη φορά που παρακολουθούσα θέαμα τέτοιου είδους: είχα αναστατωθεί από τα σκηνικά εφέ που διαδέχονταν το ένα το άλλο σαν μαγικό καρουζέλ. Και ήταν και η ορχήστρα μ' έναν απίστευτο αριθμό μουσικών, που εκτελούσαν την ουβερτούρα και τις μπαλάντες. Ξάφνου το σκηνικό άλλαζε: η αυλαία κατέβαινε από ψηλά, από τα πλαϊνά μέρη της σκηνης εμφανίζονταν τοίχοι παλατιού και από το κάτω μέρος ανέβαιναν τζαμωτά χωρίσματα και μεγαλόπρεπες πόρτες. Εγώ, από το σημείο όπου καθόμουν, μπορούσα να βλέπω τα κόλπα τους από την καλή κι απ' την ανάποδη. Ανακάλυπτα τα τεχνάσμα-

τα κι έμενα έκπληκτος και μαγεμένος συνάμα. Σε όλη εκείνη τη μαγεία οι μίμοι και οι χορευτές κινούνταν με ιδιαίτερη επιδεξιότητα και εκπληκτική ελαφράδα. Κατάλαβα ότι επρόκειτο πραγματικά για ένα έργο τέχνης, όπου ζωγραφική, τεχνάσματα, μουσική και χορός ήταν αποτέλεσμα μοναδικής φαντασίας. Σίγουρα ζούσα μια εξαίσια εμπειρία.

Δεν ξέρω αν αυτό ή κάτι άλλο ήταν η αιτία μιας ακόμη κρίσης μου, που κράτησε δύο συνεχόμενες εβδομάδες. Όταν συνήλθα κι άρχισα πάλι να έχω επαφή με το περιβάλλον, έμαθα ότι ο πατέρας μου είχε πέσει σε κώμα. Είχαμε έναν από τους ψυχρότερους χειμώνες του αιώνα και ο πατέρας μου δεν άντεξε το κύμα ψύχους, που τον χτύπησε ενώ παρακολουθούσε μια παρέλαση του στρατού μας. Πέθανε σε ηλικία μόλις σαράντα τριών χρονών. Η χήρα βασίλισσα ξέσπασε σ' ένα ακατάσχετο κλάμα. Σε μια κίνηση απελπισίας αποπειράθηκε μάλιστα να πέσει από το παράθυρο, όμως εγώ είχα προσέξει ότι, προτού πραγματοποιήσει τη συγκεκριμένη ενέργεια, είχε σιγουρευτεί ότι γύρω της υπήρχαν άνδρες έτοιμοι να τη συγκρατήσουν και να τη σώσουν. Προσωπικά, δεν ένιωσα πόνο μπροστά σ' εκείνο το φέρετρο. Δεν κατάφερα να χύσω ούτε ένα ψεύτικο δάκρυ. Πρέπει να παραδεχτώ ότι για μένα ο πατέρας μου ήταν σχεδόν ένας ξένος, που ακόμη και στη γέννησή μου τυχαία είχε συμμετάσχει.

Ο βασιλιάς είναι γυμνός από κάθε λογική

Μετά τον θάνατό του έπαθα μια καινούρια κρίση, αυτή τη φορά όμως αρνήθηκα πεισματικά στον αρχίατρο της αυλής και το πλήθος των σοφών γιατρών που έρχονταν συνεχώς και χτυπούσαν την πόρτα του δωματίου μου να με ζυγώσουν. Στην πραγματικότητα η αδιαφορία μου για τον θάνατο του γονιού μου ήταν κάτι που το βίωσα έντονα. Τόσο που δεν κατάφερα να παραστώ στην εξόδια ακολουθία, καθώς με συγκλόνιζε μια καινούρια κρίση, που παραλίγο να με αναγκάσει να συμμετάσχω στην κηδεία, όμως τούτη τη φορά με την ιδιότητα του μακαρίτη κι εγώ. Πίσω από τις κουρτίνες του δωματίου μου διέκρινα τη βασιλική άμαξα με τα μαύρα άλογα να απομακρύνεται από το παλάτι.

Αν και ήμουν εντελώς χάλια, θυμάμαι σε ποια εβδομάδα του μήνα βρισκόμασταν. Βρισκόμασταν στις τελευταίες μέρες του Ιανουαρίου του 1766. Εγώ, είμαι σίγουρος γι' αυτό, μόλις είχα συμπληρώσει τα δεκαεπτά, όταν στέφθηκα βασιλιάς του βασιλείου της Δανιμαρκίας και Νορβηγίας. Οι κανονιές έπεφταν ασταμάτητα. Η βασιλική μπάντα παϊάνιζε συνεχώς εμβατήρια και ύμνους. Πολλοί υπήκοοι συγκινημένοι, κυρίως γυναίκες, ξέσπασαν σε κλάματα. Εμένα όμως δεν μου καιγόταν καρφί για όλη αυτή την κατάσταση. Χωρίς αμφιβολία, εκείνη τη στιγμή συνειδητοποίησα ότι ήμουν πραγματικά τρελός. Ζήτη ο βασιλιάς!

Ένας ηλικιωμένος σύμβουλος του πατέρα μου με πλησίασε και, με πολύ ευγενικό τρόπο, μου είπε: «Μεγαλειότατε!» Με αποκάλεσε «Μεγαλειότατο», όπως ακριβώς σε

κάτι τραγωδίες με μαριονέτες! Έπειτα πρόσθεσε: «Αν μου επιτρέπετε, βασιλιά, θέλω να σας ανακοινώσω κάτι που πιστεύω πως πρέπει να τακτοποιηθεί επείγοντως.»

«Περί τίνος πρόκειται;»

«Πρέπει το συντομότερο δυνατόν να σκεφτείτε τον γάμο!»

«Γιατί τόσο βιασύνη; Είμαι μόλις δεκαεπτά χρονών!»

Η απάντηση ήταν η εξής: «Μην ξεχνάτε ότι υπάρχουν και άλλοι συγγενείς σας –κοντινοί και λιγότερο κοντινοί– όπως ο ετεροθαλής αδελφός σας, γιος της δεύτερης βασίλισσας, που επιβουλεύονται τον θρόνο, γι' αυτό είναι ανάγκη να παντρευτείτε το συντομότερο μια ευγενή από το γένος σας, ώστε σύντομα να σας χαρίσει διάδοχο, ει δυνατόν αγόρι.»

Μια σκέψη πέρασε ξαφνικά από το μυαλό μου: «Θεέ μου, είναι αλήθεια, είμαι βασιλιάς και δεν έχω σύζυγο, ούτε καν ερωμένη! Ποιος ξέρει αν και το σπέρμα μου είναι...»

Σ' εκείνο το σημείο της διήγησής του, ο Χριστιανός σταματάει αμέσως τη συγγραφή, τονίζοντας με κεφαλαία μια φράση, σαφή και διαφωτιστική:

ΦΤΑΝΕΙ! ΔΕΝ ΑΝΤΕΧΩ ΑΛΛΟ! ΕΙΜΑΙ ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ ΑΡΡΩΣΤΟΣ...

Στην οργή! Και τώρα τι κάνουμε; Αυτός ο απρόβλεπτος βασιλιάς θα σταματήσει να μας δίνει πληροφορίες τη στιγμή ακριβώς που πρόκειται να συναντήσει την Καρολίνα

Ματθίλδη του Ανόβερου, την αγαπημένη αδελφή του βασιλιά της Αγγλίας Γεωργίου Γ΄, που επέλεξαν ειδικά γι' αυτόν, τον Χριστιανό.

Και τώρα ποιος θα διηγηθεί την πραγματική ιστορία αγάπης;

Για καλή μας τύχη, στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Κοπεγχάγης, πριν από μισό αιώνα, ανακάλυψαν γραπτά που προέρχονταν από μια ολωσδιόλου διαφορετική πηγή και αναπλήρωναν στην εντέλεια το κενό που είχε αφήσει ο Χριστιανός διακόπτοντας το χρονικό του. Επρόκειτο ακριβώς για ένα ανέκδοτο και μυστικό ημερολόγιο που ήταν μάλιστα γραμμένο από το χέρι της πριγκίπισσας Καρολίνας Ματθίλδης,³ μνηστής του Χριστιανού. Τη στιγμή όμως της ανάγνωσης παρουσιάζεται άλλο ένα εμπόδιο. Οι χαρακτηριστικές που χρησιμοποιήθηκαν από τη νεαρή βασίλισσα δεν ανήκουν στην αγγλική γλώσσα, ακόμη δε λιγότερο στην πρωτότυπη γλώσσα της οικογένειας από το Ανόβερο. Μάλιστα αποδεικνύεται ότι το ημερολόγιο έχει γραφτεί σε μια απόκρυφη γλώσσα, δηλαδή με δυσερμήνευτους χαρακτήρες προφανώς ο σκοπός της γράφουσας ήταν να εμποδίσει κάθε πρόσβαση στην αφήγησή της. Όμως, χάρη στον εξαιρετικό ζήλο με τον οποίο μια ομάδα ειδικών μελέτησε και ανέλυσε λεπτομερώς τα γραπτά, στάθηκε τελικά δυνατόν να γίνει το κείμενο κατανοητό. Διαβάστε το.

* * *

³ Πορτρέτο της Καρολίνας Ματθίλδης στη σελ. 83.

«Ο Χριστιανός μου είναι τόσο όμορφος, όσο δεν πάει άλλο... κρίμα που είναι λίγο ιδιόρρυθμος»

Προσοχή, αυτή είναι που μιλάει, η Καρολίνα Ματθίλδη του Ανόβερου.

18 Φεβρουαρίου 1766

Συνοδευόμενη από τον μεγαλύτερο αδελφό μου και τη μητέρα μου, επιβιβάστηκα στο πλοίο, στο λιμάνι του Λονδίνου, το μεγαλύτερο αγκυροβόλιο του κόσμου. Το βασιλικό πλοίο που θα με μετέφερε στη Δανιμαρκία έπλεε με δυνατό άνεμο, σταθερά ωστόσο, και αυτό μου επέτρεπε να κάθομαι στην πλώρη με τη συνοδό μου, η οποία ήταν φανερά πολύ πιο αναστατωμένη από εμένα με την επικείμενη συνάντηση.

Δεν καταλάβαινα. Ενώ ετοιμαζόμουν ν' ανεβώ τη σκάλα που οδηγούσε στη γέφυρα του πλοίου, ρώτησα γι' άλλη μια φορά τη μητέρα μου γιατί με έστελναν τόσο βιαστικά στον Χριστιανό της Δανιμαρκίας, και κυρίως επέμενα να μου φανερώσει τον λόγο για τον οποίο δεν επέλεξαν να έρθει εκείνος στο Λονδίνο να με γνωρίσει, ώστε να με απαλλάξει από το κουραστικό ταξίδι.

Η μητέρα μου απάντησε: «Ξεχνάς, αγαπητή μου, ότι ο πιθανός σύζυγός σου τυχαίνει να είναι και ο απόλυτος μονάρχης των εδαφών του, της Δανιμαρκίας και της Νορβηγίας, και ότι έχει επίσης το καθήκον να κυβερνάει ένα βασίλειο που έχει αποικίες στην Αφρική, την Καραϊβική και τις Ινδίες και ότι διοικεί έναν στρατό, κι έναν στόλο επίσης!»

«Διάολε... Κι είναι στ' αλήθεια μόνο δεκαεπτά χρόνών;»

«Ναι, αγαπητή μου, μόνο δύο χρόνια μεγαλύτερος από σένα.»

Στην πραγματικότητα οι απαντήσεις της μητέρας μου δεν με ικανοποιούσαν. Συνέχισα ν' αναρωτιέμαι φωναχτά για ποιον λόγο γινόταν τόσο εσπευσμένα η συνάντηση. Θα δω τον Χριστιανό μόνο για καμιά ώρα και μετά θα πρέπει να ζήσω μαζί του ολόκληρη ζωή. Τι θα μπορέσω να καταλάβω για τον χαρακτήρα του, για τον τρόπο που ζει; Πώς θα μπορέσω να φωνάξω: «Είναι ο άντρας μου! Έτσι ακριβώς τον ονειρευόμουν πάντα!»;

Έτσι, πώς αλλιώς; Αν δεν μου επιτρέπεται σχεδόν ούτε να του μιλήσω, να τον γνωρίσω... «Αγαπημένε μου, προτιμάς να μοιραζόμαστε το ίδιο κρεβάτι κάθε βράδυ ή μόνο για να κάνουμε έρωτα, κι έπειτα να επιστρέφει ο καθένας στο κρεβάτι του να ροχαλίζει;»

Η κυρία της αυλής μου, η Λουίζ φον Πλέσεν, γελούσε αφηρημένα κι έπειτα σχολίαζε: «Θα σου πω κάτι που ξέρω και που, από σεβασμό στο άτομό σου, πρέπει οπωσδήποτε να σου το αποκαλύψω... Αγαπητή μου, αυτό, πέ-ρα από πάντρεμα δύο νέων που ελπίζουμε ότι θα ερωτευτούν τρελά ο ένας τον άλλον, είναι συμβόλαιο, υπόθεση ιδιαίτερα σημαντική, κάτι που θα ωφελήσει τόσο το βασίλειο των Άγγλων όσο και των Δανών! Από τη στιγμή όμως που άλλοι συγγενείς, τόσο της δικής σου οικογένειας όσο και του γαμπρού, κάνουν τα αδύνατα δυνατά να χαλάσει η συμφωνία, ώστε να προτείνουν μια ένωση πιο συμφέρουσα για εκείνους, πρέπει να κινηθούμε με ταχύ-

τητα και αποφασιστικότητα. Υπάρχει όμως άλλη μια κατάσταση που επιβάλλει τόση βιασύνη: ο μέλλων σύζυγός σου δεν είναι και τόσο υγιής.»

«Θεέ μου!» φώναξα με τη σειρά μου. «Από τι πάσχει;»

«Το μυαλό, αγαπητή μου! Συχνά είναι φυσιολογικός, όμως άλλες στιγμές χάνει τελείως τα λογικά του!»

«Α! Και μου το λέτε τώρα;»

«Ε, λοιπόν, αγαπητή μου, les affaires sont les affaires⁴... Ίσως οι αγαπημένοι σου προτιμούσαν να το ανακαλύψει μόνη σου...»

«Μόνη μου; Μέσα σε δύο ώρες; Ελπίζοντας ότι ο μνηστήρας μου θα πάθαινε εκείνη τη στιγμή μια κρίση τόσο αποκαλυπτική, που θα με ανάγκαζε ν' αποφασίσω αν θα το βάλω στα πόδια ή θα γλιτώσω καταφεύγοντας σε μοναστήρι;»

«Γι' αυτό σε συμφέρει να διαπιστώσεις μόνη σου κι έπειτα ν' αποφασίσεις. Εγώ νομίζω, όμως, ότι όλα θα πάνε καλά και ότι οι κρίσεις του δεν θα δημιουργούν σοβαρά προβλήματα, συνεπώς τούτη εδώ θα είναι για σένα μια πραγματικά καλή ευκαιρία.»

«Ωραία, κι έτσι στο τέλος δεν θα είχα άλλη επιλογή από το να θυσιάσω για το βασίλειο. Να καταλήξω να υπηρετώ τον ανήμπορο βασιλιά!»

Ταξιδεύοντας ένα μερόνυχτο, περνάμε τη Γιουτλάνδη και φτάνουμε στην Κοπεγχάγη. Αντιλαμβάνομαι ότι στην αποβάθρα περιμένει μόνο ο πρεσβευτής του βασιλείου μας ο οποίος, μόλις πατάμε στη στεριά, μας συνοδεύει με

⁴ Σ.τ.Μ.: Η δουλειά είναι δουλειά, γαλλικά στο κείμενο.

την άμαξα στο Ρόσκιλντ. Μας προσφέρουν πρωινό, το οποίο δεχόμαστε με μεγάλη ευχαρίστηση. Μετά από λίγο καταφθάνει ο Χριστιανός πάνω στο άλογό του. Ξεπεζεύει μ' έναν πήδο κι έρχεται αμέσως κοντά μου.

Ένας φυσιολογικός ερωτικός διάλογος

Μου παίρνει τα χέρια, μου τα φιλάει. Έπειτα παρακαλεί τον πρεσβευτή, μιλώντας δανέζικα, να μας αφήσει μόνους, κι οι δυο τους, η κυρία της αυλής κι ο διπλωμάτης, σπεύδουν να εξαφανιστούν. Έπειτα ο νεαρός βασιλιάς με πλησιάζει και σχολιάζει μιλώντας γαλλικά: «Δυστυχώς θα πρέπει να συγχωρήσετε την κακή προφορά μου, σπάνια μιλώ αυτή τη γλώσσα...»

Κι εγώ του απαντώ: «Δεν νομίζω, Μεγαλειότατε, η προφορά σας είναι εξαιρετική. Αν πέσετε σε κάποιο συντακτικό λάθος, θα σας διορθώσω.»

«Μα τι συμβαίνει; Εγώ μιλώ με τόση οικειότητα και εσείς μου μιλάτε με τόσο σεβασμό!»

«Ναι, κατ' ανάγκη, εσείς είστε βασιλιάς... κι εγώ δεν είμαι ακόμη βασίλισσα, πρέπει πρώτα να με διαλέξετε, ως ελπίσουμε ότι θα σταθώ τυχερή!»

Ο Χριστιανός γελάει και φωνάζει: «Ω, είστε και πνευματώδης! Ξέχασα ότι κατάγεστε από την Αγγλία, την πατρίδα της ειρωνείας!»

Στη συνέχεια, με περιεργάζεται πολύ προσεκτικά και σχολιάζει: «Έχετε εμφάνιση παιδούλας, ελίκρινους κι ευαίσθητης!»

Το μόνο που καταφέρνω να ψιθυρίσω είναι: «Ευχαριστώ.» Έπειτα προσθέτω: «Κι εσείς μου φαίνεστε ευγενικός και ευχάριστος!»

«Δυστυχώς», συνεχίζει εκείνος, «ελπίζω να σας έχουν ενημερώσει, αυτές τις μέρες η υγεία μου δεν είναι σε πολύ καλή κατάσταση... έχω κάποιο πρόβλημα με το κεφάλι

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΡΩΤΑ ΚΑΙ ΤΡΕΛΑΣ

ΕΝΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΟΝΕΙΡΟ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Το νέο ιστορικό μυθιστόρημα του **Ντάριο Φο** τοποθετείται στη Δανία του 18ου αιώνα, με πρωταγωνιστές τον νεαρό βασιλιά Χριστιανό Ζ', τη δεκαπεντάχρονη σύζυγό του Καρολίνα Ματθίλδη της Μεγάλης Βρετανίας, τον εραστή της, γιατρό Γιόχαν Φρίντριχ Στρούνζε και τον γιο του βασιλιά, Φρειδερίκο.

Ο Ντάριο Φο ανακάλυψε **αδημοσίευτα ντοκουμέντα και μυστικά ημερολόγια**, χάρη στα οποία κατάφερε να ανασυνθέσει –με τη μορφή μυθιστορήματος– το παζλ μιας δραματικής ιστορίας που συνδυάζει με θαυμαστό τρόπο πολιτικά ιδεώδη, ερωτικό πάθος και αγώνα για την εξουσία.

Μερικές φορές, απρόσμενα γεγονότα αλλάζουν τον ρου της Ιστορίας –στη συγκεκριμένη περίπτωση, η τρέλα ενός βασιλιά, συνδυασμένη με τις ουτοπικές απόψεις ενός γιατρού, διαφωτιστή και επαναστάτη, και με τη συνενοχή της νεαρής πριγκίπισσας. Οι τρεις τους, μπλεγμένοι σ' ένα τρίγωνο απελπισμένου έρωτα, θα ξεκινήσουν επαναστατικές μεταρρυθμίσεις που την εποχή εκείνη ήταν αδιανόητες, όπως την κατάργηση των βασανιστηρίων, τη μείωση των προνομίων των ευγενών, την προώθηση του πολιτισμού και της μόρφωσης.

Ένα πραξικόπημα οργανωμένο από τη βασιλομήτορα και την αυλή θα οδηγήσει τον γιατρό στο ικρίωμα και την πριγκίπισσα στην εξορία. Όμως το όνειρο της επανάστασης δεν θα πεθάνει –ο νεαρός γιος του βασιλιά, Φρειδερίκος, θα προωθήσει τα φιλελεύθερα ιδεώδη όταν πάρει την εξουσία, μετατρέποντας τη Δανιμαρκία σ' ένα σύγχρονο κράτος, προσηλωμένο στις αρχές του Διαφωτισμού.

**ΜΙΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ,
ΕΝΑ ΑΛΗΘΙΝΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ**

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ**

Δομοκού 4, Σταθμός Λαρίσης, 10440 ΑΘΗΝΑ, Τηλ. 210-5237635
info@klidarithmos.gr www.klidarithmos.gr
www.facebook.com/klidarithmos.gr

ISBN 978-960-461-697-8

